

DEN NORSKE KIRKE

Frogn kirkelige fellesråd

Postboks 1, 1441 Drøbak

«STATEN OG DEN NORSKE KIRKE – ET TYDELIG SKILLE»

HØRINGSVAR

Frogn kirkelige fellesråd har i møte den 28. oktober 2014 behandlet høringsnotatet «Staten og Den norske kirke – et tydelig skille» og har følgende innspill og kommentarer til høringen:

Det ligger tre viktige forutsetninger til grunn for departementets forslag. For det første ligger grunnlovens § 16 fast. Denne paragrafen lyder: “Alle innbyggere i riket har fri religionsutøvelse. Den norske kirke, en evangelisk-luthersk kirke, forblir Norges folkekirke og understøttes som sådan av staten. Nærmere bestemmelser om Kirkens ordning fastsettes ved Lov. Alle tros- og livssynssamfunn skal understøttes på lik linje.” For det andre slås det fast at Den norske kirke, herunder også kirken lokalt, skal finansieres over offentlige budsjetter. Den tredje forutsetning som slås fast er at soknenes rettslige og økonomiske selvstendighet skal videreføres. Frogn kirkelige fellesråd støtter disse forutsetningene for det videre arbeidet med å etablere en ny relasjon mellom Den norske kirke og Den norske stat.

Kirkens rettslige forhold

Hovedsiktemålet med denne høringen er å danne grunnlaget for en forvaltningsreform som etablerer et tydeligere skille mellom stat og kirke. Det foreslås derfor at Den norske kirke etableres som eget rettssubjekt. Begrepet «Den norske kirke» kan bety flere ting, det vil derfor være hensiktsmessig å være enda mer presis på hva rettssubjektet rent faktisk er. Frogn kirkelige fellesråd foreslår at det er Kirkemøtet som etableres som rettssubjekt. Når dette er sagt bør det åpnes for delegasjon av myndighet til andre kirkelige organer på regionalt og nasjonalt nivå.

Det ligger i høringsutkastet fra departementet forslag om at soknenes rettslige selvstendighet videreføres slik som i dag. Frogn kirkelige fellesråd støtter dette forslaget. Det hadde likevel vært ønskelig med en bredere drøfting av oppgavefordelingen mellom lokalt, regionalt og nasjonalt nivå i Den norske kirke. Selv om høringsnotatet ikke foreslår å frata oppgaver eller ansvar fra soknet, vil Frogn kirkelige fellesråd peke på at summen av departementets forslag vil kunne innebære en forskyvning som kan svekke soknets relative selvstendighet i Den norske kirke til fordel for sentrale og regionale organers mandat. Dette er etter vår mening ikke en ønsket utvikling på det nåværende tidspunkt. Endringer i oppgavefordeling og ansvar mellom lokale, regionale og nasjonale organ i Den norske kirke krever en grundigere debatt.

Høringsnotatet foreslår en ny bestemmelse i kirkeloven som sikrer soknet rett til å bli betjent av prest. Dette ligger som et underliggende premiss i dagens kirkelov. Høringsforslaget legger opp til en tydeliggjøring av denne rettigheten. Frogn kirkelige fellesråd gir sin tilslutning til dette og viser til høringsuttalelsen fra Kirkens Arbeidsgiverforening (KA) om at den foreslåtte lovbestemmelse er utilstrekkelig. KA peker på at intet i forslaget innholds bestemmer eller klargjør soknets organers medvirkning og involvering i prestatjenestens omfang og utvikling. KA slår fast at dette ikke er tilfredsstillende og foreslår at det aktuelle ledd i § 2 skal lyde:

Hvert sokn skal være betjent av prest i et omfang som sikrer soknets medlemmer mulighet for

DEN NORSKE KIRKE

Frogn kirkelige fellesråd

Postboks 1, 1441 Drøbak

regelmessig gudstjenestefeiring, tilgang til kirkelige handlinger og nødvendig samordning med soknets virksomhet. Soknets organer har rett til medvirkning ved tilsetning av prest i eget sogn.

Frogn kirkelige fellesråd gir sin støtte til dette forslaget fra KA.

Framtidig arbeidsgiveransvar for kirkelig personell med staten som arbeidsgiver

Departementets forslag innebærer at det nye sentrale rettssubjekt vil overta ansvaret som arbeidsgiver for alt nåværende statlig personell i Den norske kirke (menighetsprester, prostene, biskopene og de tilsatte ved bispedømmekontorene og Kirkerådets / Bispemøtets sekretariat). Frogn kirkelige fellesråd tar dette forslaget til etterretning, men vil likevel peke på de utfordringer som to arbeidsgiverlinjer gir i forhold til drift av kirken. Lovverket bør utformes på en slik måte at man på sikt kan få én arbeidsgiver i Den norske kirke. Frogn kirkelige fellesråd viser for øvrig til KA's hørings svar om det samme og gir sin tilslutning til KA's syn i dette spørsmålet.

Klageorgan

Departementet foreslår at disiplinærvedtak som oppsigelse, avskjed og suspensjon skal kunne påklages til uavhengig klagemennd. Frogn kirkelige fellesråd uttrykker usikkerhet i forhold til dette forslaget. Det bør vurderes om ikke disiplinære forføyninger knyttet til de kirkelige ansatte som tidligere hadde Staten som arbeidsgiver, bør gjennomføres av ansvarlig arbeidsgiver. Dette er situasjonen for de som er tilsatt i fellesrådsområdene og det virker uklokt å etablere særskilte ordninger for kirkelige ansatte som tidligere hadde Staten som arbeidsgiver. Det oppfattes som svært uheldig at det skal etableres ulike system for ulike kirkelige tilsatte.

Mulighet for lokale forsøk og annen oppgavefordeling

Høringsnotatet legger opp til at Kirkemøtet / Kirkerådet ikke kan delegere «lenger ned» enn til prostene. Dette innebærer at det vil være en sperre for å delegere f.eks. arbeidsgiverfunksjoner til soknets organer. Samtidig foreslås en ny bestemmelse om at soknets organer kan be bispedømmerrådet om å ivareta oppgaver. Dette innebærer at det er en delegasjonssperre nedover, men fri adgang til bemyndigelse av oppgaver «oppover».

Konsekvensen av dette er bl.a. at det fortsatt ikke blir mulig å utprøve de mest etterspurte alternative måter å organisere Den norske kirke på. Særlig gjelder dette muligheten for å prøve ut felles arbeidsgiveransvar på fellesrådsnivå der f.eks. prosti og fellesrådsområde er sammenfallende, og som i lang tid har vært ønsket gjennomført mange steder i landet.

Frogn kirkelige fellesråd støtter høringsforslagets vektlegging av å opprettholde soknets rettslige selvstendighet. Fellesrådet støtter derfor forslaget om en delegasjonssperre mellom Kirkemøtets myndighet og soknene. Det finnes ikke noe generelt over- eller underordningsforhold mellom disse rettssubjektene og høringsnotatets forslag rokker ikke ved dette.

Det er likevel ønskelig at lovverket åpner for andre former for oppgavefordeling mellom de ulike nivåene i kirken. KA foreslår at dette kan løses ved å innarbeide følgende tillegg i til siste ledd i §§ 9, 14 og 23:

§ 9: Menighetsrådet utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av Kirkemøtet.

DEN NORSKE KIRKE

Frogn kirkelige fellestråd

Postboks 1, 1441 Drøbak

§ 14 Kirkelig fellestråd utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av det enkelte menighetsråd eller av Kirkemøtet.

§ 23 Bispedømmerådet utfører for øvrig de oppgaver som etter avtale blir overlatt det av menighetsråd eller kirkelig fellestråd

Frogn kirkelige fellestråd gir sin tilslutning til KA's forslag på disse punkt.

Organisatorisk todeling av Den norske kirke

Den norske kirke har i dag en organisatorisk todeling; soknenes virksomhet og virksomhet som i dag er å forstå som statlig virksomhet. Denne todelingen bidrar til mye uklarhet, usikkerhet, ekstraarbeid og byråkrati. Endringene som nå skal gjennomføres kan bidra til å redusere betydningen av denne organisatoriske todelingen og bidra til forenkling og bedre samordning av den kirkelige virksomheten. Vi savner en vektlegging av dette perspektivet i høringsnotatet. Noen av forslagene bidrar tvert imot til å forsterke en organisatorisk todeling ved at det foreslås helt nye ordninger (f.eks. klagenemd) som bare vil omfatte en del av Den norske kirke.

Et eksempel på behovet for bedre samordning mellom soknet og resten av Den norske kirke er på økonomiområdet. Høringsnotatet legger opp til at det nye rettssubjektet skal følge regnskapslovens bestemmelser. Samtidig foreslås at nåværende økonomiregler for soknene videreføres.

Frogn kirkelige fellestråd mener det er et viktig anliggende at hele Den norske kirke kan forholde seg til ett felles økonomiregelverk og felles regnskapsprinsipper. Felles økonomiregelverk og regnskapsprinsipper legger til rette for å vurdere hele Den norske kirkes økonomi i en totalsammenheng, og samtidig muligheter for mer effektive og rasjonelle økonomi- og rapporteringsrutiner for kirken samlet sett. Felles anskaffelser av regnskapsprogrammer og rådgivning vil også bli lettere med ett felles økonomiregelverk. Det hadde vært ønskelig med en grundigere vurdering av muligheten for å etablere et felles økonomiregelverk og like regnskapsprinsipper for soknene og det nye rettssubjektet.

Drøbak, 30. oktober 2014

For Frogn kirkelige fellestråd

Thor-Arne Prøis
Kirkeverge